

I sag 54/80

angående en anmodning, som i medfør af EØF-traktatens artikel 177 af undersøgelsesdommeren ved Tribunal de grande instance de Paris er indgivet til Domstolen for i den retslige undersøgelse, der er indledt ved nævnte ret af

ANKLAGEMYNDIGHEDEN

mod

SAMUEL WILNER, direktør for SA Victory France,

at opnå en præjudiciel afgørelse vedrørende fortolkningen af Rådets forordning nr. 803/68 af 27. juni 1968 om varers toldværdi (EFT 1968 I, s. 163),

afsiger

DOMSTOLEN (anden afdeling)

sammensat af afdelingsformanden P. Pescatore, dommerne A. Touffait og O. Due,

generaladvokat: F. Capotorti

justitssekretær: J. A. Pompe, assisterende justitssekretær

følgende

DOM

Sagsfremstilling

De faktiske omstændigheder og retsforhandlingernes forløb samt de indlæg, der er indgivet i medfør af artikel 20 i statuten for EØF-Domstolen, kan sammenfattes således:

I — Faktiske omstændigheder og retsforhandlinger

SA Victory France, med hjemsted 30, rue Etienne Marcel, Paris, 2. arrondisse-

ment, hvis direktør er Samuel Wilner, og hvis formål blandt andet er indførsel af brugte stoffer og beklædningsgenstande, indførte i perioden fra 10. marts 1972 til 7. marts 1974 fra Amerikas Forenede Stater varer med en samlet deklareret værdi af 1 520 093,39 USD.

Det franske toldvæsen gjorde gældende, at SA Victory France har forhøjet denne importværdi med et beløb på 3 965 540 FF. Toldvæsenet har derfor villet anerkende fakturaerne fra den amerikanske eksportør (Victory Jobbing House, hvis direktør er Henry Wilner, bror til Samuel Wilner), selv om de fakturerede beløb faktisk er blevet betalt af den franske importør og modtaget af ovennævnte eksportør; toldvæsenet har som begrundelse anført, at fakturaerne var udfærdiget i Frankrig af importøren, SA Victory France; toldvæsenet har ved fastsættelsen af »normalprisen« alene henholdt sig til den udførselsangivelse, som den amerikanske speditør, Dorf International Ltd., udfærdigede ved afsendelsen fra De forenede Stater, selv om den ikke var ledsaget af noget dokument fra Victory Jobbing House, og har kun villet anerkende den værdi, der var anført af speditøren, under henvisning til, at denne havde givet den trykte formular påtegning om, at alle de i angivelsen indeholdte oplysninger var »true and correct«. Toldvæsenet beskylder følgelig sigtede i hovedsagen for at have begået to overtrædelser:

- på toldområdet: urigtig angivelse af toldværdien ved hjælp af urigtige dokumenter og forhøjelse af importværdien,
- på valutaområdet: ukorrekt afregning ved overførsel til De forenede Stater

under dække af forhøjelse af importværdien.

Sigtede i hovedsagen har bestridt denne fortolkning og har på grundlag af en erklæring fra speditøren for det første anført, at de afsendte varer, da de var af anden sortering eller kasserede, var blevet deklareret som klude, hvilket havde gjort det muligt at opnå en gunstigere fragtrate; for det andet, at »angivelsen kun skulle indgives i De forenede Stater til statistiske formål« og ikke til ansættelse af told eller afgifter, hvilket New York's industri- og handelskammer har bekræftet; for det tredje, at de fakturerede priser, selv om de var højere end den værdi, der var angivet af speditøren ved afsendelsen fra De forenede Stater, til gengæld var betydeligt lavere end den gennemsnitsværdi, som alle franske importører angiver for lignende varer, hvilket må udelukke enhver sigtelse for forhøjelse af importværdien.

Da toldvæsenet og Wilner var enige om, at Domstolen burde forelægges et spørgsmål om fortolkningen af forordning nr. 803/68, har undersøgelsesdommeren stillet følgende spørgsmål:

»Kan den normalpris for en vare med oprindelse i og hidrørende fra Amerikas Forenede Stater, som i henhold til forordning (EØF) nr. 803/68 af 27. juni 1968 om varers toldværdi skal lægges til grund som varens toldværdi ved indførsel til Frankrig, ansættes til den værdi, som sælgerens speditør har angivet over for oprindelseslandets toldmyndigheder, selv om værdien, der er betydeligt lavere end den pris, den franske køber har betalt, og som den amerikanske sælger har

modtaget, ikke fremgår af noget regnskabsbilag (såsom en faktura, som burde have ledsaget varen), og selv om værdien desuden er lavere end den normalpris, som samme vare ville indbringe ved handel mellem en køber og en sælger i det åbne marked?»

Forelæggelseskendelsen blev registreret på Domstolens justitskontor den 12. februar 1980. I medfør af artikel 20 i protokollen vedrørende statuten for EØF-Domstolen er der den 21. april 1980 indgivet skriftlige indlæg af Kommissionen ved Beschel, som befuldmægtiget, bistået af advokat F. Herbert, Bruxelles.

På grundlag af den refererende dommers rapport og efter at have hørt generaladvokaten har Domstolen besluttet at indlede den mundtlige forhandling uden forudgående bevisførelse.

Domstolen har ved kendelse af 4. juni 1980 i henhold til procesreglementets artikel 95, stk. 1, besluttet at henvise sagen til anden afdeling.

II — Indlæg i henhold til artikel 20 i protokollen vedrørende statuten for EØF-Domstolen

Indlæg fra Kommissionen

Kommissionen anfører først, at det af den nationale ret forelagte spørgsmål er tvetydigt, idet »toldværdien er normalprisen« ifølge Domstolens retspraksis, og at der derfor ikke kan rejses det spørgsmål, om normalprisen er lig med den af den amerikanske speditør angivne værdi. Efter Kommissionens opfattelse

angår det stillede spørgsmål »snarere forholdet mellem de forskellige metoder til beregning af normalprisen«, og Kommissionen foreslår derfor, at spørgsmålet omformuleres således:

»Indeholder forordning nr. 803/68 hjemmel til, at en medlemsstats ansvarlige myndigheder kan tilsidesætte den værdi, som er angivet på grundlag af den fakturerede pris (den pris, der er betalt eller skal betales, jf. artikel 9), og fastsætte en toldværdi, der er betydeligt lavere end den fakturerede pris, som den franske køber har betalt, og som den amerikanske sælger har modtaget, når denne værdi er støttet på en angivelse, som sælgerens speditør har afgivet over for oprindelseslandets toldmyndigheder, men som ikke fremgår af noget regnskabsbilag (såsom en faktura, som burde have ledsaget varen), og selv om den angivne værdi desuden er lavere end den normalpris, som samme vare ville indbringe ved handel mellem en køber og en sælger i det åbne marked (sådan som den følger af de gennemsnitsværdier, som alle franske importører angiver for tilsvarende varer?»

Med hensyn til den lovovertredelse, der består i svigagtig kapitaleksport, er Kommissionen af den opfattelse, at den nationale lovgiver også uden for det toldmæssige område kan benytte begrebet toldværdi, uden at dette imidlertid kan påvirke fællesskabsbestemmelserne om fortolkningen af den fælles toldtarif og en ensartet anvendelse af denne.

Vedrørende spørgsmålet, om toldvæsenet kan nedsætte den værdi, der svarer til den fakturerede pris, som er betalt af importøren til eksportøren, anfører Kommissionen — der har indgivet indlæg, inden Domstolen afsagde dom i sag 65/79, Chatain — at både de medlemsstater, som har indgivet indlæg

(Forbundsrepublikken Tyskland, Det forenede Kongerige, Frankrig og Nederlandene), og generaladvokat Capotorti har besvaret dette spørgsmål bekræftende, og hævder følgelig, at »fastsættelsen af toldværdien ligeledes kan ske ved en nedsættelse af den angivne værdi«.

som i det foreliggende tilfælde drejer sig om »selskaber, hvis direktører er brødre« — ikke er tilstrækkelig til at tilsidesætte den pris, der er faktureret og betalt, idet det fremgår af artikel 2 og 9 i forordning nr. 803/68, at kravet angår overensstemmelsen mellem fakturaprisen og prisen i det åbne marked, uden at der nødvendigvis skal være tale om handel i det åbne marked mellem køberen og sælgeren.

Med hensyn til spørgsmålet, om administrationen med henblik på at tilsidesætte den angivne værdi kan støtte sig på en udførelsesangivelse, som udelukkende har et statistisk formål, og uden at den værdi, der fremgår af dette dokument, bekræftes af noget regnskabsbilag, anfører Kommissionen, at selv om Domstolen har fastslået, at det i princippet er den pris, der er betalt eller skal betales, som bedst giver udtryk for den normalpris, der udgør toldværdien (jf. dom af 10. 12. 1970, sag 27/70, Edding, Sml. 1970, s. 205), har Domstolen på den anden side statueret, at muligheden for at anerkende den pris, der er betalt eller skal betales som toldværdi — i henhold til artikel 9 i forordning nr. 803/68 — på ingen måde udelukker anvendelsen af andre metoder til beregning af normalprisen (jf. sag 111/79, Caterpillar, endnu utrykt), hvor Domstolen henviste til to metoder, nemlig den deduktive metode og den sammenlignende metode.

Men da artikel 2, stk. 1, i forordning nr. 803/68 blandt andet bestemmer, at et salg, for at det kan sidestilles med et salg i det åbne marked, er et salg, hvorved »den aftalte pris ikke er påvirket af handelsmæssige, finansielle eller andre forbindelser«, der måtte bestå mellem køberen og sælgeren, har Domstolen i den ovennævnte Caterpillar-dom under henvisning til den sammenlignende metode statueret, at en sådan påvirkning kunne »følge af den pris, en vilkårlig køber, der driver forretning i indførselsområdet, betaler for identiske eller lignende varer«. Domstolen statuerede under henvisning til den deduktive metode ligeledes i samme dom, at det er i overensstemmelse med forordning nr. 803/68 at beregne toldværdien på grundlag af varernes pris ved videresalg i uændret stand, efter fradrag af alle de omkostninger, der er afholdt af køberen-mellemhandleren og eventuelt en passende fortjenstmargen.

Kommissionen anfører først, at fakturaprisen — således som generaladvokat Capotorti fremførte i sit forslag til afgørelse i sag 65/79 — kun kan tilsidesættes i de sjældne tilfælde, hvor der er grund til at antage, at denne pris »afviger væsentlig fra normalprisen«, og at den omstændighed, at betingelserne for fri konkurrence ikke er opfyldt — når det

Kommissionen er af den opfattelse, at den deduktive metode er mere egnet for det foreliggende tilfælde, fordi det vil være vanskeligt at anvende den sammenlignende metode, da det drejer sig om andensorteringsvarer eller brugte varer, hvilket er bekræftet af oplysningerne i forelæggelseskendelsen fra den nationale

ret, hvoraf det ganske vist fremgår, at de priser, der er faktureret og betalt af importøren, er lavere end den gennemsnitsværdi, som alle franske importører har angivet for lignende varer, men årsagen kunne »ligge i de importerede varers ringere kvalitet, sådan som det fremgår af de vedlagte tolddokumenter«.

Kommissionens foreslår følgelig at besvare det stillede spørgsmål således:

»I den udstrækning det både følger af den deduktive metode med udgangspunkt i den pris, der er betalt, under hensyn til de reguleringer, der er fastsat i artikel 9, stk. 2, i forordning nr. 803/68 og af metoden med sammenligning af prisen på identiske eller tilsvarende varer, at der ikke er sket en forhøjelse i forhold til prisen i det åbne marked, er det ikke i overensstemmelse med en rimelig anvendelse af reglerne om beregning af toldværdien i henhold til fællesskabsbestemmelserne, med henblik på at tilsidesætte fakturaprisen, at hense til angivelser, der er afgivet af statistiske hensyn uden for Fællesskabets toldområde, som ikke fremgår af noget regnskabsbilag, som hverken er afgivet af sælgeren eller køberen, og hvoraf det fremgår, at formålet med angivelserne var at opnå en gunstig fragtrate.«

III — Mundtlig forhandling

I retsmødet den 18. september 1980 mødte advokat Abensour for sigtede i

hovedsagen og Herbert og Beschel for Kommissionen.

Sigtede i hovedsagen anfører, at denne sags særegenhed skyldes, at den lovovertrædelse han er sigtet for, er støttet på det franske toldvæsens omtvistede »fortolkning« af forordning nr. 803/68 om toldværdi.

Han gør derefter vedrørende de faktiske omstændigheder gældende, for det første, at den omstændighed, at direktøren for det franske selskab er bror til én af direktørerne for det amerikanske selskab, »ikke kunne have nogen indflydelse på den værdi, som skulle angives«; for det andet, at de udførselsangivelser, som den amerikanske speditør afgav ved varernes afsendelse »uden at fremlægge fakturaer og uden særlig anvisning fra afsenderens side heller ikke kunne have betydning for den værdi, som skulle angives«; for det tredje, at den omstændighed, at sælgeren har overladt det til køberen — og sat ham i stand til — at udfylde fakturaerne på sælgerens brev-papir med den telefonisk forudgående aftalte pris »heller ikke danner grundlag for at drage prisens rigtighed i tvivl«; for det fjerde, at han ved at bevise, at beløbet af de angivne værdier faktisk er blevet overført til sælgeren, og at Victory France har købt disse varer til en lavere pris, end den de andre franske importører har betalt, har tilbagevist toldvæsenets argumentation.

Sigtede i hovedsagen ønsker derfor, at »Domstolen udtaler, at det ikke i den foreliggende sag kan gøres gældende, at Samuel Wilner har foretaget nogen forhøjelse af værdien«.

Sigtede i hovedsagen henstiller endelig — af frygt for at Domstolen udtaler, »at der ikke er grund til at træffe nogen afgørelse« — at Domstolen som i sagen Donckerwolcke »tager det yderligere skridt« og udtaler, »at disse omstændigheder ikke kan fastholdes«.

Kommissionen anfører, at dommen i sagen Chatain først blev afsagt, efter at den havde indgivet skriftligt indlæg, og anmoder Domstolen om ikke længere at tage det deri foreslåede svar i betragtning samt foreslår, at Domstolen træffer afgørelse »efter de samme retningslinjer som i domskonklusionen i Chatain-sagen«.

Spørgsmålet indeholder nemlig ifølge Kommissionen to led: det første — der ikke er udtrykkeligt nævnt — angår det principielle spørgsmål: kan man nedsætte toldværdien?; det andet — som udtrykkeligt fremgår af det stillede spørgsmål — angår metoden til beregning af toldværdien, dvs. af normalprisen, og vedrører følgelig snarere Caterpillar-dommen.

Da formålet med artikel 177 imidlertid er »at give den nationale ret en anvendelig løsning på det problem, retten står

over for«, foreslår Kommissionen, at Domstolen udelukkende undersøger det principielle spørgsmål og gentager argumentationen fra Chatain-dommen.

Kommissionen er, med hensyn til de bekymringer sigtede i hovedsagen har gjort gældende, først og fremmest af den opfattelse, at Domstolen skal svare undersøgelsesdommeren ved Tribunal de grande instance de Paris, men at Domstolen derimod bør begrænse sig til et svar angående forordning nr. 803/68 uden at undersøge »situationen med hensyn til lovgivning om indgriben på det skattemæssige eller økonomiske område«.

Kommissionen henleder endelig Domstolens opmærksomhed på følgende faktiske omstændighed: ifølge sigtede i hovedsagen er den angivne værdi lavere end gennemsnitsprisen, hvorfor denne værdi logisk set burde forhøjes i stedet for at nedsættes; Kommissionen er imidlertid i tvivl om, hvorvidt det drejer sig om identiske eller tilsvarende varer, hvilket kunne begrunde prisforskellen.

Generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 16. oktober 1980.

Præmisser

- 1 Ved kendelse af 31. januar 1980, indgået til Domstolen den 12. februar 1980, har undersøgelsesdommeren ved Tribunal de grande instance de Paris i medfør af EØF-traktatens artikel 177 forelagt Domstolen et præjudicielt spørgsmål vedrørende fortolkningen af Rådets forordning nr. 803/68 af 27. juni 1968 om varers toldværdi (EFT 1968 I, s. 163).

- 2 Dette spørgsmål er rejst under en retslig undersøgelse mod direktøren for SA Victory France, der er sigtet for at have foretaget toldangivelse af varer til en højere værdi end normalprisen; varerne var købt i Amerikas Forenede Stater af selskabet Victory Jobbing House, hvis direktør er bror til direktøren for Victory France. De omtvistede køb fandt sted fra 10. marts 1972 til 7. marts 1974 og beløber sig til 1 520 093,39 USD. Det franske toldvæsen gjorde — alene under henvisning til den udførselsangivelse, som den amerikanske speditør udfærdigede ved afsendelsen fra De forenede Stater, selv om den ikke var ledsaget af noget dokument fra det amerikanske selskab — gældende, at SA Victory France har forhøjet importværdien af de pågældende varer med 3 965 540 FF for at gøre det muligt at foretage ulovlig kapitaloverførsel til De forenede Stater.

- 3 Efter at sagen var blevet indbragt for undersøgelsesdommeren, sigtede han den ansvarlige direktør for at have foretaget urigtige værdiangivelser ved hjælp af urigtige dokumenter og for at have forhøjet importværdien i forbindelse med fastsættelse af tolden og for at have foretaget ulovlig kapitaloverførsel til De forenede Stater ifølge valutabestemmelserne. Den sigtede i hovedsagen har anfægtet den pris, som det franske toldvæsen har lagt til grund, og gør på den ene side gældende, at den amerikanske speditørs angivelse ikke i det foreliggende tilfælde er et middel til bestemmelse af varernes normalpris, og på den anden side, at de fakturerede priser er betydeligt lavere end de gennemsnitsværdier, som alle franske importører har angivet for tilsvarende varer. Dommeren fandt, under hensyn til at området er reguleret i forordning nr. 803/68, at der forelå et spørgsmål om fortolkning af denne forordning og har stillet følgende spørgsmål:

»Kan den normalpris for en vare med oprindelse i og hidrørende fra Amerikas Forenede Stater, som i henhold til forordning (EØF) nr. 803/68 af 27. juni 1968 om varers toldværdi skal lægges til grund som varens toldværdi ved indførsel til Frankrig, ansættes til den værdi, som sælgerens speditør har angivet over for oprindelseslandets toldmyndigheder, selv om værdien, der er betydelig lavere end den pris, den franske køber har betalt, og som den amerikanske sælger har modtaget, ikke fremgår af noget regnskabsbilag (såsom en faktura, som burde have ledsaget varen), og selv om værdien

desuden er lavere end den normalpris, som samme vare ville indbringe ved handel mellem en køber og en sælger i det åbne marked?»

- 4 Domstolen kan inden for rammerne af det retlige samarbejde, der er indført med artikel 177, hvorved de nationale retter og Domstolen efter karakteren af deres særlige beføjelser direkte og gensidigt skal medvirke til udarbejdelsen af en afgørelse med henblik på at sikre en ensartet anvendelse af fællesskabsretten i samtlige medlemsstater, af ordlyden af det stillede spørgsmål og af de oplysninger, der er fremlagt af den nationale ret, udlede de fællesskabsretlige elementer, der er nødvendige, for at den nationale ret i overensstemmelse med fællesskabsretten kan løse det retlige problem, den har fået forelagt.
- 5 Selv om den nationale rets spørgsmål i det foreliggende tilfælde kun angår et problem vedrørende ansættelse af toldværdien for varer ved indførslen på grundlag af en værdiangivelse afgivet af sælgerens speditør over for oprindelseslandets toldmyndigheder, er det muligt ud fra forelæggelseskendelsens grunde at konstatere, at spørgsmålet i virkeligheden drejer sig om, hvorvidt, en medlemsstats toldmyndigheder i henhold til forordning nr. 803/68 kan nedsætte varers toldværdi af andre grunde end hensynet til den egentlige toldkontrol.
- 6 Domstolen har allerede ved dom af 24. april 1980 (Chatain, sag 65/79, endnu utrykt), detaljeret angivet de fællesskabsretlige elementer på området.
- 7 På tidspunktet for de faktiske omstændigheder, der ligger til grund for tvisten i hovedsagen, var de retlige omstændigheder hovedsagelig de samme som i Chatain-sagen.
- 8 Det er derfor tilstrækkeligt i denne sammenhæng at henvise til konklusionen i ovennævnte afgørelse fra Domstolen og anvende den på det spørgsmål, som er rejst for undersøgelsesdommeren i den verserende sag, hvorfor det må fastslås, at »det ikke er i overensstemmelse med de formål, der forfølges med reglerne om ansættelse af varers toldværdi, at en medlemsstats kompetente

myndigheder nedsætter den fakturerede pris for varer importeret fra et tredjeland. Fastsættelsen af toldværdien i henhold til disse forordninger kan imidlertid ikke forpligte medlemsstaternes afgifts- og finansmyndigheder til at anerkende denne værdi til andre formål end anvendelsen af den fælles toldtarif.

- 9 Heraf følger, at det ikke er i overensstemmelse med forordning nr. 803/68, at toldværdien af en vare importeret fra et tredjelands af de nationale myndigheder i toldmæssig sammenhæng på grundlag af en angivelse fra speditøren til eksportlandets toldmyndigheder ansættes lavere end den fakturerede og betalte pris for varen.

Sagens omkostninger

- 10 De udgifter, der er afholdt af Kommissionen for De europæiske Fællesskaber, som har afgivet indlæg for Domstolen, kan ikke godtgøres. Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den nationale ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagens omkostninger.

På grundlag af disse præmisser

kender

DOMSTOLEN (anden afdeling)

vedrørende det spørgsmål, der er forelagt den af undersøgelsesdommeren ved Tribunal de grande instance de Paris, for ret:

1. Det er ikke i overensstemmelse med de formål, der forfølges med reglerne om ansættelse af varers toldværdi, at en medlemsstats kompetente myndigheder nedsætter den fakturerede pris for varer importeret fra et tredjeland. Fastsættelsen af toldværdien i henhold til disse forordninger kan imidlertid ikke forpligte medlemsstaternes

afgifts- og finansmyndigheder til at anerkende denne værdi til andre formål end anvendelsen af den fælles toldtarif.

2. Det er ikke i overensstemmelse med forordning nr. 803/68, at toldværdien af en vare importeret fra et tredjeland af de nationale myndigheder i toldmæssig sammenhæng på grundlag af en angivelse fra speditøren til eksportlandets toldmyndigheder ansættes lavere end den fakturerede og betalte pris for varen.

Pescatore

Touffait

Due

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 4. december 1980.

For justitssekretæren

J. A. Pompe

Assisterende justitssekretær

P. Pescatore

Formand for anden afdeling

FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT
F. CAPOTORTI
FREMSAT DEN 16. OKTOBER 1980¹

Høje Domstol.

1. Få måneder efter Chatain-dommen (som Domstolen afsagde den 24. 4. 1980 i den præjudicielle sag 65/79) er der på ny forelagt et spørgsmål om fortolkning af Rådets forordning nr. 803/68 af 27. juni 1968 om varers toldværdi. Også denne gang er en importør sigtet for at

have faktureret varer til en højere værdi end den faktiske værdi, for at foretage en ulovlig valutaoverførsel til udlandet; der verserer derfor en straffesag for den nationale ret; det afgørende punkt i det forelagte spørgsmål er imidlertid ikke, om toldvæsenet kan nedsætte den værdi, som importøren har angivet, men blot, om en vares toldværdi kan ansættes

¹ — Oversat fra italiensk.